

Ιουλίτα Ηλιοπούλου

«Από τό ἐλάχιστο φτάνεις πιά σύντομα όπουδήποτε. Μόνο πού ἔναι
πιά δύσκολο. Κι ἀπό τό κορίτσι πού ἀγαπᾶς ἐπίσης φτάνεις, ἀλλά
θέλει νά ξέρεις νά τ' ἀγγίξεις ὅποταν ἡ φύση σοῦ ὑπακούει».

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Ἡ ὁδός πού ὁδηγεῖ στήν ποιητική ἀλήθεια εἶναι εὐθεία καί σύντομη. Μιά πού ἡ ποιητική ἀλήθεια κρύβεται μέσα στήν πύκνωση τῆς αἴσθησης καί συνάμα στή διαστολή τῆς στιγμῆς. Διυλίζει ὁ ποιητής τή ζωή μέσα ἀπό τό θεματικό δίχτυ πού κάθε φορά ἐπιλέγει γιά νά μιλήσει. Τό ἐλάχιστο γίνεται μεγεθυντικός φακός γιά ν' ἀντικρούσει τά φαινόμενα τῆς ζωῆς, κι ἀπό τό κορίτσι πού ἀγαπᾶ φτάνει νά ἐννοήσει τίς πολλές πτυχές τῆς ὕπαρξης.

«Ἐγώ ἔχω δεῖ παρθένες κι ἔχω ἀνοίξει

Τό χνουδερό τους ὄστρακο νά βρῶ τό μέσα μέρος

Τό μέρος τῆς καταστροφῆς καί τοῦ θανάτου».

γράφει ὁ Ἐλύτης στόν *Μικρό Ναυτίλο*. Αὐτό, λοιπόν, τό μέσα μέρος τοῦ ἔρωτα, βλέπει ὁ ποιητής στό κατ' ἐξοχήν ἐρωτικό του ποίημα *Το Μονόγραμμα*.

Ἕνα ποίημα-μονόλογος πού ἀπευθύνεται στό, ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του παρόν, ἐρώμενο πρόσωπο. Ἕνα ποίημα πού, μέσα ἀπό τή λειτουργία τῆς γλώσσας καί τῶν ρυθμῶν του, μοιάζει νά καταδεικνύει συνειδητά τήν ἀλληλοδιείσδυση ποίησης καί μουσικῆς, τήν ταύτισή τους στίς κοινές πηγές ζωῆς καί μύθου, καθιστώντας τή μεταγλώττισή του ἓνα δύσκολο, σχεδόν μουσικό, ἐγχείρημα.

Θά ἔλεγε κανεῖς ὅτι πρῖν, ἀλλά καί μετά *Τό Μονόγραμμα*, ὁ ἔρωτας, ἄν καί εἶναι ἓνα κυρίαρχο στοιχεῖο τῆς ποίησης τοῦ Ἐλύτη, δέν γίνεται ὅμως ποτέ τό δεσπόζον ἀντικείμενο σπουδῆς, ὁ βασικός ἄξονας πάνω στόν ὁποῖο δομεῖται ἡ ποιητική μονάδα. Εἶναι ὁ ἔρωτας-αἴσθησις, ὁ ἔρωτας παραγωγός πολλῶν εἰκόνων καί συμβόλων, ὁ ἔρωτας μηχανισμός σύλληψης τοῦ κόσμου, ναί, ἀλλά ὄχι ὁ ἔρωτας-ἀγάπη, ὁ ἔρωτας προβολή τοῦ ἐγώ στό ἐσύ, ὁ ἔρωτας-ἀπουσία, κραυγή, ὁ ἔρωτας, ἐντέλει πένθος.

Μόνον ἐδῶ τό θέμα λαβαίνει τήν πολυπλοκότητα τῶν ἀληθινῶν του διαστάσεων καί χωρίς νά ξεμακραίνει ἀπό τήν δυναμική λειτουργία τῶν αἰσθησεων ἀποκτᾶ ὅλο τό βάθος τῶν αἰσθημάτων, κάνοντας φανερό τή μεταφυσική του διάσταση.